

Published and distributed under permit (No. 554) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office at Boston, Mass. By order of the President, A. R. Burison, Postmaster General.

Krikščionys darbininkai vienykites! Spieskitės į vienintį darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąjosa

"DARBININKAS"

UTARNINKAIS, KETVVERGAIN IR SUBATOMIS.

Ukruboj metams\$5.00

Postoje ir apylinkoj metams\$5.00

Metams\$4.00

"DARBININKAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

TEL. SOUTH BOSTON 680.

VOL. VI, No. 71 (651).

UTARNINKAS, BIRŽELIO 21 D., 1921.

Kaina 4 cent

Lietuvon.

Sekminių dienos vakare Berline sėdau traukinin baigti kelionę Lietuvon. Į tą patį vagoną kupę pasitai- kę plepus vokiečiai vykstas į Karaliaučius, kur pabuvęs dieną, kitą vyksas Kaunan. Sakė jau daug kartų buvęs Kaune, pažįstas daug val- dininkų. Vienam Lietuvos valdininkui bevežęs narve- lyje kanarkų porėlę dova- noms. Mėgstas Lietuvą y- pač dėlto, kad esą galima puikiai pavalgyti. Girdi Vokietijoje, tai alktas. Ke- tina keisti savo pilietystę. Bandysias tapti arba Lietu- vos arba Kolumbijos, pietin-ės Amerikos respublikos pilietyste. Jis retai testovis Vokietijoje, bet nujauchias, kad Vokietijos valdžia užde- sianti mokesčius ant visų iš- eivių. Nors išvengti mokes- jimo Vokietijoje mokesčių. Labai nepatenkintas Vokie- tijos dabartinė valdžia. Jis kariavęs Vokietijos armijoje, bet negalįs dovanoti Vokie- tijos socialistams už suklei- mą ne laiku revoliucijos. Girdi revoliucijai kilus frontas tapęs susilpnintas ir pasidarius alijantams gali- mybė prispausti Vokietiją prie sienos ir gal ant visa- dos sutriuškinti Vokietijos galybę. Tad girdi proleta- riatas tad padaręs ir dabar proletariatas temokas kon- tribuciją.

Į Eitkūnus atvykęs radau stotyje "Lietuvius su manim keliavusius laivu New Am- sterdam ir iš Rotterdamo keliavusius laivu į Karaliau- čių. Kelionė buvus geresnė, negu per Atlantiką. Apspi- to mane ir pasakoją su džiaugsmu, kaip Karaliau- čių juos pasitikus Lietuvių Prekybos Bendrovės šauni panelė. Mat aš iš Berlio Kaunan telegrafavau Ben- drovės pasitikti. Pasakoj- sma, jog toji panelė taip smarki ir taip vokiškai kal- banti, jog visokie valdinin- kai jos klausą ir ką ji pasa- kanti taip dūri būti. Visi lietuviai nors po labai sun- kios kelionės besą linksmy- nes jau alsavo Lietuvos oru.

Persirites per rubėžį ir atsidūręs veik už minutes Virbalyje godžiai žvalgaus ir klausaus. Pirmas lietu- viškas žodis išgirstas Lietu- voj buvo žodis "atsargiai." Taip sakė bagažininkas su ratukais važiuodamas per publiką. Reikia pripažinti, jog tai nekaip pritaikintas žodis. Jis turėtų sakyti ne "Atsargiai," o "Saugoki- tės." Bagazininkui iš pasa-

žierių kas nors galėtų saky- ti atsargiai, o ne jis pasa- žieriams. Virbalio buvus graži, karo metu apgriauta stotis dar nepataisyta. Sto- ties darbininkų ir drabu- žinose ir manieruose ir dar- be. "Lietuviškumo" matosi nemažai. Bet netrukio ir tik- ro lietuviškumo. Ir bagaž- ninkai ir visi stoties tarnau- tojai labai mandagiai apsei- na su pasažieriais. Bagazas peržiūrimas be kabinėjų- puikiai pavalgyti. Girdi Vokietijoje, tai alktas. Ke- tina keisti savo pilietystę. Bandysias tapti arba Lietu- vos arba Kolumbijos, pietin-ės Amerikos respublikos pilietyste. Jis retai testovis Vokietijoje, bet nujauchias, kad Vokietijos valdžia užde- sianti mokesčius ant visų iš- eivių. Nors išvengti mokes- jimo Vokietijoje mokesčių.

Labai nepatenkintas Vokie- tijos dabartinė valdžia. Jis kariavęs Vokietijos armijoje, bet negalįs dovanoti Vokie- tijos socialistams už suklei- mą ne laiku revoliucijos. Girdi revoliucijai kilus frontas tapęs susilpnintas ir pasidarius alijantams gali- mybė prispausti Vokietiją prie sienos ir gal ant visa- dos sutriuškinti Vokietijos galybę. Tad girdi proleta- riatas tad padaręs ir dabar proletariatas temokas kon- tribuciją.

Į Eitkūnus atvykęs radau stotyje "Lietuvius su manim keliavusius laivu New Am- sterdam ir iš Rotterdamo keliavusius laivu į Karaliau- čių. Kelionė buvus geresnė, negu per Atlantiką. Apspi- to mane ir pasakoją su džiaugsmu, kaip Karaliau- čių juos pasitikus Lietuvių Prekybos Bendrovės šauni panelė. Mat aš iš Berlio Kaunan telegrafavau Ben- drovės pasitikti. Pasakoj- sma, jog toji panelė taip smarki ir taip vokiškai kal- banti, jog visokie valdinin- kai jos klausą ir ką ji pasa- kanti taip dūri būti. Visi lietuviai nors po labai sun- kios kelionės besą linksmy- nes jau alsavo Lietuvos oru.

Persirites per rubėžį ir atsidūręs veik už minutes Virbalyje godžiai žvalgaus ir klausaus. Pirmas lietu- viškas žodis išgirstas Lietu- voj buvo žodis "atsargiai." Taip sakė bagažininkas su ratukais važiuodamas per publiką. Reikia pripažinti, jog tai nekaip pritaikintas žodis. Jis turėtų sakyti ne "Atsargiai," o "Saugoki- tės." Bagazininkui iš pasa-

SMUKIOS DARBININKISKOS ŽINIOS.

Sutaikinimo komisija su- laikė streiką 2,500 darbinin- kų Eastern Massachusetts Railway kompanijos.

Dvidešimtis devynios vie- tos unijos Delaware sudarė Delaware Valstijos Darbo Federaciją.

Winchester Arms kompa- nija, New Haven, Conn. pa- daugino skaitlių savo darbi- ninkų 6,500.

Vidutiniai algos moterims prie industrijos darbų Wis- consin valstijoje pakilo arti 50 nuoš. laike praėjus dvi- jų metų.

Algos vilnionių išdirbyste, Naujoje Zelandijoje pa- kilio vyrams apie 65 nuošim- tį ir moterims apie 53 nuoš.

Vyrai darbininkai marš- kinių dirbtuvėse Glasgow, Scotland, gauna nuo 40 iki 48 centų į valandą. Kuomet moterys darbininkės gauna tik nuo 19 iki 22 centų į va- landą.

Vidutinė metinė alga Su- vienytų Valstijų valdžios darbininkams yra \$1,176, a- part \$240 į metus premijų ka daugelis iš darbininkų gauna.

Masos ir popiero išdirbys- tės, Kanadoje samdė 26,765 asmenis 1919 metais ir jiems išmokėjo \$32,323,789, bet iš visos sumos \$4,690,670 gavo tik algų pelynojai arba pa- prasti darbininkai.

Maždaug iš 385,000 darbi- ninkų Pennsylvanijos vals- tijoje yra nesveikais, sulig paduotos statistikos Pen- nsylvania Sveikatos Apdrau- dos kompanijos.

Trys kooperatyvės krau- tuvės valdomos ir vedamos Brotherhood Locomotive Inžinierių unijos, St. Louis mieste buvo uždarytos iš- priežasties nemokėjimo ves- ti ir didelės, stiprios kompe- tencijos.

Viršininkai Great North- ern geležkelių kompanijos pranešė, kad kiekviena dirb- tuvė palei jų sistemos, iš- skyrus dvi; uždarytos nuo gegužės 27 iki liepos 5. Dau- giau negu 3,000 darbininkų paliečia. Lengva komuni- kacija yra priežastis uždra- rymo.

Tarpe sausio ir birželio mėnesių 1920 metais arti 9- 000,000 žmonių visame pa- saulyje streikavo. Abelnas skaičius darbo dienų nusto- ta 214,814,980. Didžiausias skaičius darbininkų nuken- tėjo kasyklų industrijose.

1920 metais 6,25 karų vy- lai kė streiką 2,500 darbinin- kų Eastern Massachusetts Rapid Transit kompanijos padarė įeigų \$38,000,000, kaipo prieš įeigą \$18,400- 000, 1910 metais, kuomet arti 1,400 daugiau vyrų, ar- ba išviso 7,424 buvo samdo- ma.

Nariai Žionistų žydų or- ganizacijos Pittsburgh ple- nuoja sudaryti milijoninę korporaciją išplėtojimui in- dustrijos Palestinoje. Ši korporacija plečiuoja steig- ti stiklo liejyklas kalkakme- nių, plytų ir mašinų.

Visos amatų unijos iš tri- jų miestų nubalsavo priim- ti numazintas algas, taip pranešta iš Rockford, Ill. Mirininkams bus numazin- ta nuo \$1.25 į val. iki \$1. į val. Visų kitų amatų dar- bininkams, kurie gaudavo \$1. į val. bus numazinta iki 90c.

Lawrence'as Lynne'as ir Broekton'as, trys iš svar- biausių miestų Massachu- setts valstijoje, buvo užpil- ti su radikališka raudona li- teratūra atsisaukiant ir dar- bininkus sukelti revoliuciją ir sugriauti kapitalistiską tvarką Amerikoje.

Du asmeniu buvo užmušti ir keletas sužeistų mūšiuose Buenos Aires, Argentinoje, tarpe unijos ir neunijos uos- tų darbininkų. Dviejose riaušėse buvo panaudota pistoliai ir neapraštos peš- tynės, kur uniistai ir ske- bai panaudojo kumščius.

STREIKUOJA.

Broekton, Mass., birž. 18. — Darbas prie didelio teatro namo ant Main gatvės del E. R. Bardol ir kitų iš Bostono buvo sulauktytas iš priežas- ties streiko. Darbininkai reikalauja 50 centų į valan- dą. Prezidentas T. P. McSweeney, Centrales Dar- bo unijos, kuris atstovauja streikiarius, šiandiena pra- nešė, kad gavo nuo kontrak- torių pasiūlymą 45c į valan- dą. Dabar darbininkai gau- davo tik 40 centų į valandą.

LOWELL'IO SVINORIAI NESUTINKA KAD NUMUSTŲ ALGAS.

Lowell, Mass., birž. 20. — Dvidešimtis švino dirbtuvių buvo uždaryta kuomet dar- bininkai nesutiko kad nu- muštų algas 10 nuoš. Švi- noriai gaudavo po \$1.00 į va- landą.

Kad gauti iš obuolių tiek- maistingumo kiek iš kiauš- nių, tai reikėtų suvalgyti o- buolių 2½ svarų.

SPRĖS VILNIAUS LIKIMĄ.

Gali Kilti Generalis Streikas.

PERMATOMAS GENE- RALIS STREIKAS.

Londonas, birž. 19. — Ve- kiantysis komitetas angle- kasių unijos šiandiena pra- neša, kad nusprendė atsi- šaukti į visas unijas prita- riančias anglekasių streikui. Prašoma įgalioti atstovus ir susirinkti tartis apie toli- mesnį veikimą ir kad užtik- rinus laimėjimą. Sekretorius Hodges, anglekasių u- nijos sako, kad jis permatas generalį streiką jeigu tik ki- tos unijos sutiks. Streikuo- janti darbininkai turi dar- vieną dieną laike kurios ga- li susitaikyti ir gauti nuo valdžios 10,000,000 svarų subsidijos.

IMPORTUOJA "SKEBUS."

Lawrence, Mass., birž. 19. — Šaukiamame susirinkime ponai darbdaviai namų sta- tymo valdovai nepasirodė ir atstovų neprisiuntė. Mat- čia reikėjo parodyti tikrą veidą prieš darbininkus ir miesto komisiją. Dabarti- nis nesutarimas paliečia 25- 000 darbininkų. Miesto val- džia visą reikalą perstatys valstijos sutaikinimo komi- sijai.

Darbininkų vadai prane- ša visuomenei, kad po- nai darbdaviai importuoja "skebus" į Lawrence užimti vietas bedarbiųjančių, kad sulaužius uniją.

RUSIJOS BOLŠEVIKAI NORI KARĖS.

Londonas, birž. 20. — Iš gautų žinių per Exchange- Telegraph Kompaniją iš Konstantinopolio skelbia, kad sutartis tarpe Angora ir Maskvos valdžijų buvo pa- daryta delei tiesioginio per- vežimo amunicijos del Tur- kijos nacionalistų iš Novo Rosijsk, Pietinės Rusijos per Juodąsias jūres į Tur- kijos tvirtoves ir laivai plaukios Bolševikų Rusijos vėliavomis apkalbėti. Sako- ma, kad tai norima pradėti karą tarpe Graikijos ir So- vietų Rusijos jeigu tik Grai- kija nuskandins bile Rusijos laivą.

NORI PASODINTI ANT SOSTO CARO BROLĮ.

Harbinas, Manchuria, bir- želio 19. — Tolimesnės pa- sekmės kariuomenės veda- mos generolo Baron von Ungern-Sternberg, prieš bolševikiško vado Siberijoje buvo pranešta čia. Jo paže- gomis sakoma paimta mies- tas Petrovsky prie užsisu- kimo Siberijos geležkelio tar- pe Irkutsko ir Chita ir gra- sinama miestui Chita, val- džios sostinei tolinoje rytų respublikos Siberijoje. Pra- nešama, kad jis išleides pro- klamaciją, kurioje minima apie užsodinimą ant sosto Didžiojo Kunigaikščio Mi- kailojaus Aleksandrovičia, jaunesnio brolio buvusio ca- ro Nikolajaus, kuris per ko- kį laiką buvo žuvęs.

ALIJANTAI PASISIŪLĖ GRAIKAMS TARPI- NINKAUTI.

Paryžius, birž. 20. — Di- džioji Britanija, Prancūzi- ja ir Italija vėl atsisaukė Graikiją, kad atidėtų ofen- sivą ir priimtų jų tarpinin- kavimą nesusipratimuose žemesnioje Azijoje. Taa išėjo po dviejų dienų konfe- rencijos tarpe premiero Briand ir valdytojaus Our- zon, Britų užsienio sekreto- riaus, kuri užsibaigė prane- šimu kunigaikščiui Kon- stantinui, prašant greito at- sakymo ar Graikija leis ali- jantams išrišti Turkijos klausimą. Jeigu bus gaty- tas prielankus atsakymas gali būti, kad iš Graikijos bus reikalaujama pastatyti taikos išlygas, sulig kurių Turkijos nacionalistai bus spaudžiami.

BOLŠEVIKAI PAGELBON.

Bolševikai bėga turkams pagalbon. Paryžius, birž. 20. — Ru- sijos bolševikų kariuomenė pasiūsta pagalbon Turkijos nacionalistams, dabar yra šešios dešimtis mylių į šiaurę nuo Erzerum, Armenijos sostinės. Kariuomenė susi- deda iš dviejų pulkų pėsti- ninkų, vieno pulko ir vienos brigados raitarijos, aštu- nių baterijų kanuolių, kele- tas orlaivų ir kitokių reika- lingų daiktų. Vienuolika sovietų kariuomenė, kuri y- ra 60,000, vedama generolo Levandowski ir-gi bėga pa- gelbon.

LENKAI IR VOKIEČIAI PASITRAUKĖ IŠ SILEZIJOS.

Berlin, birž. 20. — Sutar- tis, tarpe vokiečių liuosno- rių ir lenkų padaryta kas- link Silezijos. Visi pasi- bratinjos, Prancijos ir kitų aliantų kareiviai.

Geneva, birž. 18. — Ats- vai nuo Lietuvos ir Lenkij rengiasi šiandiena pasirod- ti prieš Komisiją. Tau- lygos ir perstatyti padėti dviejų šalių kaslink tolimes- nio valdymo miesto Vil- niaus, Lietuvos sostinės ir apielinkės distriktų.

Kaip jau žinome, Vilnį lenkai laiko pagrobę ap- metai laiko ir žiauriai apse- na su Lietuvos gyventoją Alijantų atstovai aplan- mūs sostinę kad geriau g- lėjus suprasti ginčijam- klausimą.

Apart Lietuvį ir Lenkų derybų, dar bus ir kiti svar- būs klausimai svars Nesusipratimai tarpe Fin- landijos ir Švedijos delei Aland salos Baltikoje. Taip- gi bus svarstoma padėtis tarpe Danzigo miesto ir Lenkijos.

ALIJANTAI PASISIŪLĖ GRAIKAMS TARPI- NINKAUTI.

Paryžius, birž. 20. — Di- džioji Britanija, Prancūzi- ja ir Italija vėl atsisaukė Graikiją, kad atidėtų ofen- sivą ir priimtų jų tarpinin- kavimą nesusipratimuose žemesnioje Azijoje. Taa išėjo po dviejų dienų konfe- rencijos tarpe premiero Briand ir valdytojaus Our- zon, Britų užsienio sekreto- riaus, kuri užsibaigė prane- šimu kunigaikščiui Kon- stantinui, prašant greito at- sakymo ar Graikija leis ali- jantams išrišti Turkijos klausimą. Jeigu bus gaty- tas prielankus atsakymas gali būti, kad iš Graikijos bus reikalaujama pastatyti taikos išlygas, sulig kurių Turkijos nacionalistai bus spaudžiami.

Svarstė Aukštosios Silezijos padėjimą.

Nusprendė tuojau iš auk- ščiausio komisieriaus rei- kalauti raporto apie padėji- mą tų teritorijų, kurios bu- vo užimtos lenkais ir vokie- čiais; jeigu nebus gauta, nutarta siųsti ekspertus iš- tirti.

UŽDARĖ DIRBTUVĖ.

Newburyport, birž. 18. — The American Fabric Th kompanija, kurios dirbtuvė buvo uždaryta per tris sa- vaites, pranešė šiandiena, kad ir palieka uždaryta dar ant dviejų savaičių. "Apie 700 darbininkų paliečia.

DYKAI KATALOGAS
Jei su norite sutaupyti \$3.00
ant poros Averykų, tai paraš-
traukite mūsų katalogą.

*The Waterbury Mail
Order Corporation,*
202 E. Wilson Street,
Waterbury, Conn.